

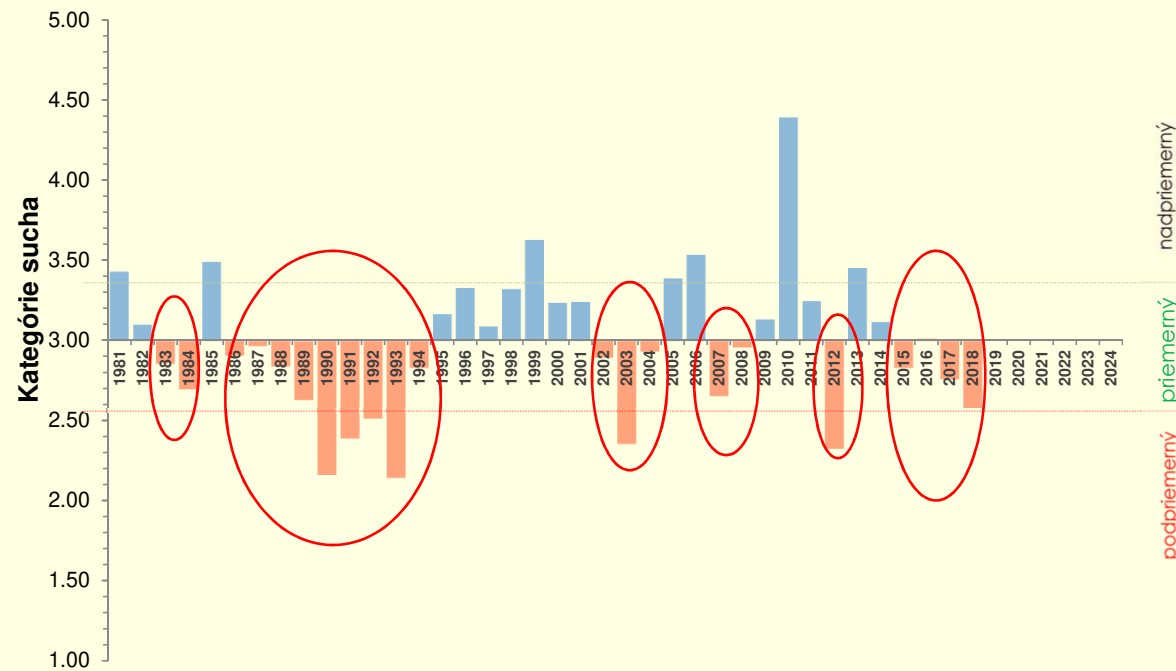
Slovenský hydrometeorologický ústav, Jeséniova 17, Bratislava

Zavedenie operatívneho monitorovania podzemnej vody na SHMÚ, prvé výsledky využitia údajov a hodnotenie sucha v podzemnej vode

Kullman Eugen, Slivová Valéria, Paľušová Zuzana
ODBOR PODZEMNÉ VODY

zavedenie operatívneho monitorovania podzemnej vody

- dôvody :
- častejší výskyt sucha a negatívne následky s ním spojené na zdrojoch podzemných vôd
  - nárast záujmu širokej verejnosti po operatívnejších informáciách z monitorovania kvantity podzemnej vody na objektoch štátnej hydrologickej siete Slovenského hydrometeorologického ústavu,

následky sucha:

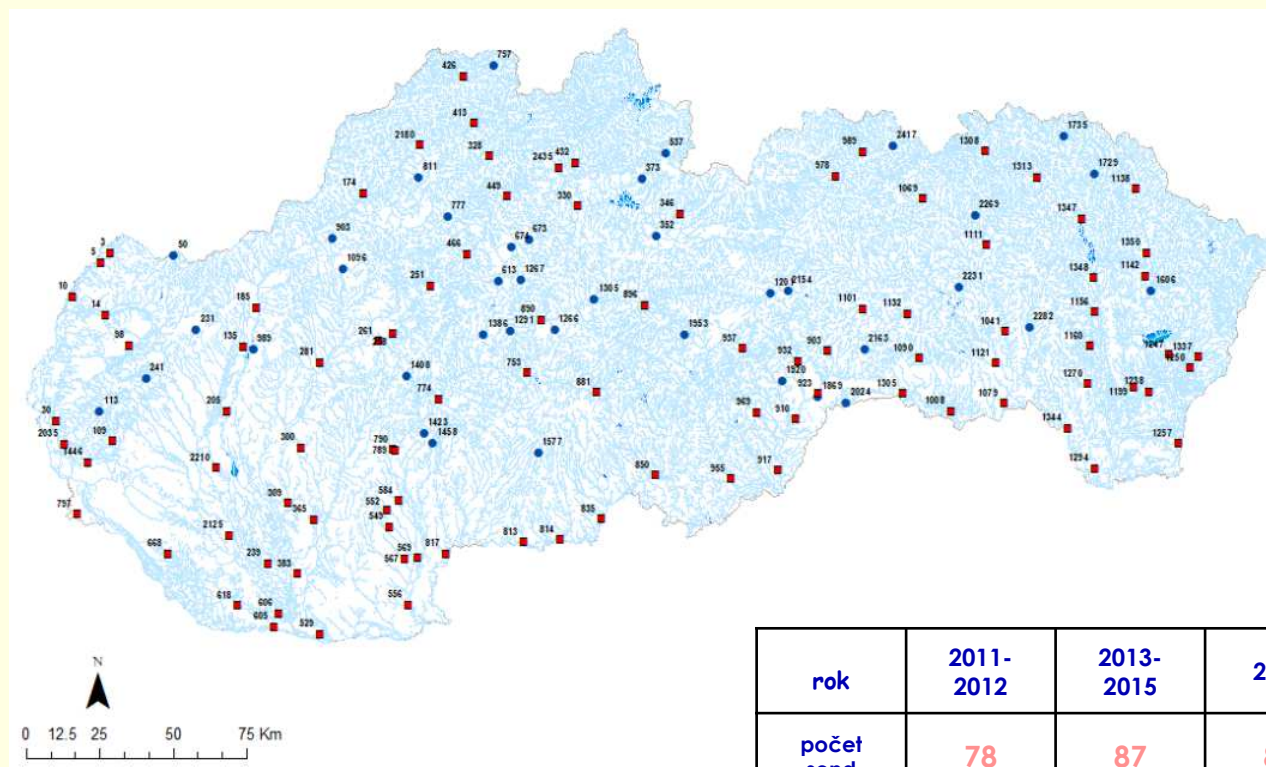
- pokles hladín pzv, prípadne úplne vyschnutie studní,
- pokles výdatností prameňov (resp. ich úplné dočasné vysychanie),
- zmena vodohospodárskeho manažmentu a zapájanie nových vodných zdrojov
- obmedzovanie využívania vody – regulovanie odberov
- rozširovanie prepojení vodárenských sústav a diaľkovodov
- predimenzovanie vodárenských sústav z dôvodu vykrytia suchých letných mesiacov

začiatok „operatívnejšieho“ hodnotenia sucha v podzemných vodách roku 2011 bez využitia prenosu dát online

mesačný krok zberu a spracovania údajov,

súhrnné výsledky : Hydrologická ročenka – podzemné vody

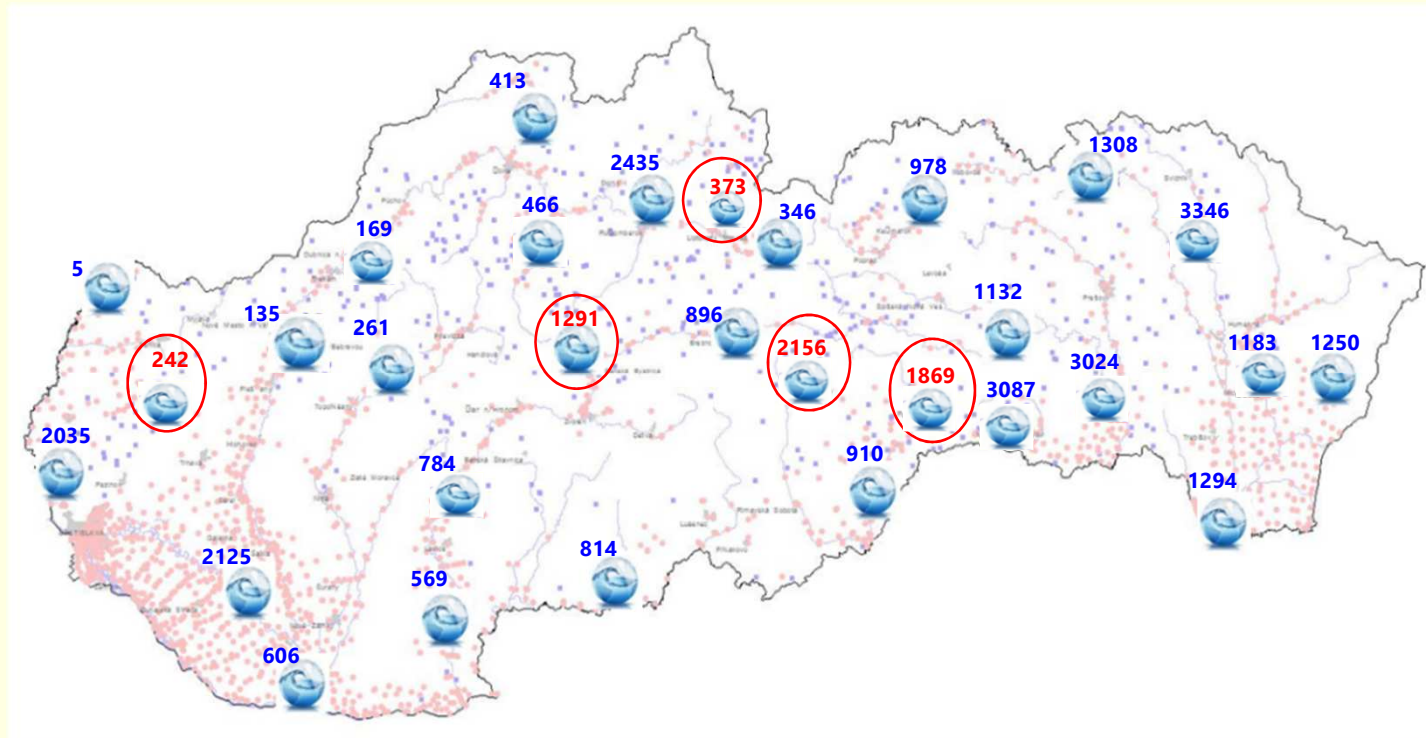
lokalizácia objektov

rok	2011-2012	2013-2015	2016	2017	2018	2019
počet sond	78	87	86	88	96	103
počet prameňov	24	29	39	39	39	41
spolu	102	116	125	127	135	143

pozorovacie objekty s online prenosom

- rok 2017 je prelomový s ohľadom na automatizáciu merania podzemnej vody s online prenosom dát spracovaním a vizualizáciou nameraných dát na 7 sondách,
- v roku 2018 je navýšený počet objektov na 19 (18 sond + 1 prameň (Kordíky „Na table“ 1291))
- v roku 2019 je navýšený počet objektov na 30 (7 sond + 4 pramene (Horné Orešany 242, Lipt. Matiašovce 373, Dedinky 2156 a Slavec 1869))
- III. kvartál 2019 sa ešte navýši počet prameňov s online meraním a celkový počet objektov bude 34
- rok 2020 pripravuje sa výrazná automatizácia online meraní na úrovni 150 objektov (EÚ financie)

verejne prístupné informácie o režime podzemných vôd na web stránke SHMÚ

1964-2019 **65 SHMÚ** SLOVENSKÝ HYDROMETEOROLOGICKÝ ÚSTAV

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

O SHMÚ | Produkty SHMÚ | Projekty SHMÚ | Kontakt

SHMÚ vydal meteorologické výstrahy na [Zobrazit' výstrahy](#)

SHMÚ vydal hydrologické výstrahy na [Zobrazit' výstrahy](#)

MONITORING SUCHA

METEOROLOGICKÉ SUCHO | HYDROLOGICKÉ SUCHO | **PODZEMNÉ VODY A VÝSKYT SUCHA** | PÔDNE SUCHO

Meteorologické výstrahy: bez nebezpečných javov | 1. stupeň | 2. stupeň | 3. stupeň

Hydrologické výstrahy: 1. stupeň | 2. stupeň | 3. stupeň

Stupeň povodňovej aktivity: 1. stupeň | 2. stupeň | 3. stupeň

Varovný systém kvality ovzdušia: 1. stupeň | 2. stupeň | 3. stupeň

KLIMATICKÝ ATLAS SLOVENSKA
CLIMATE ATLAS OF SLOVAKIA

OBJEDNÁVANIE PREDNÁŠOK
A EXKURZÍI NA SHMÚ BRATISLAVA

METEOROLOGICKÝ ČASOPIS
METEOROLOGICAL JOURNAL

Stála hydrologická sieť

Deň Dunaja
Trnava

Monitoring sucha

Operatívne údaje pozorovacích objektov podzemných vôd a hodnotenie výskytu sucha

Dátum: 20.06.2019

Stanica: Vyberte stanicu...

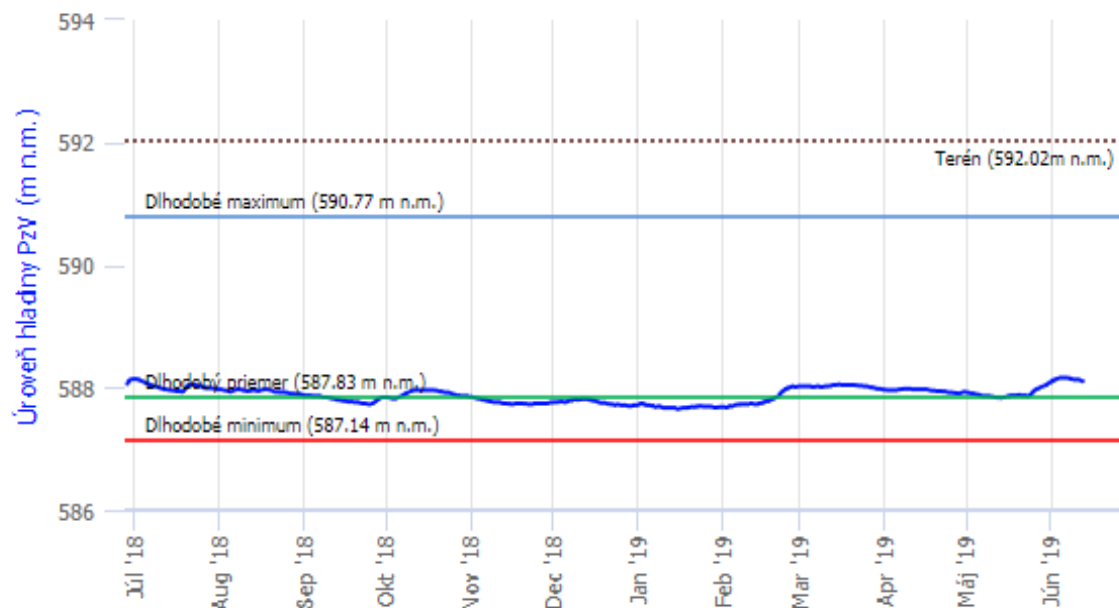
Zobrazit' hranice SK Zobrazit' rieky Zobrazit' povodia Sondy Prameňe Podkladová mapa

Legenda

- Sonda
- Prameň
- sucho
- mierne sucho
- normál
- mierne nadpriemerná hladina
- nadpriemerná hladina
- sucho
- mierne sucho
- normál
- mierne nadpriemerná výdatnosť
- nadpriemerná výdatnosť
- - prerušené online meranie

verejne prístupné informácie o režime podzemných vôd na web stránke SHMÚ REŽIM

Bušovce - číslo stanice: 978

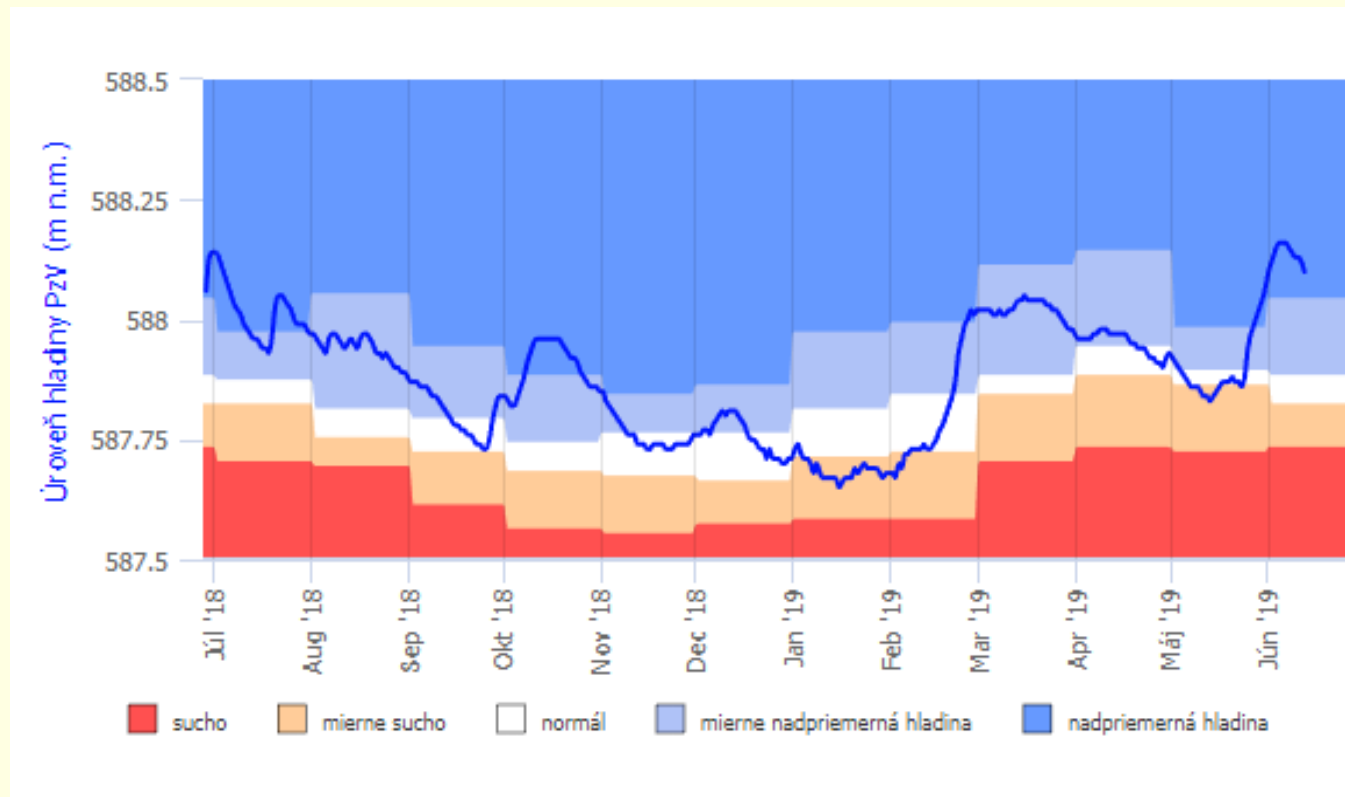

Úroveň podzemnej vody [m n.m.]

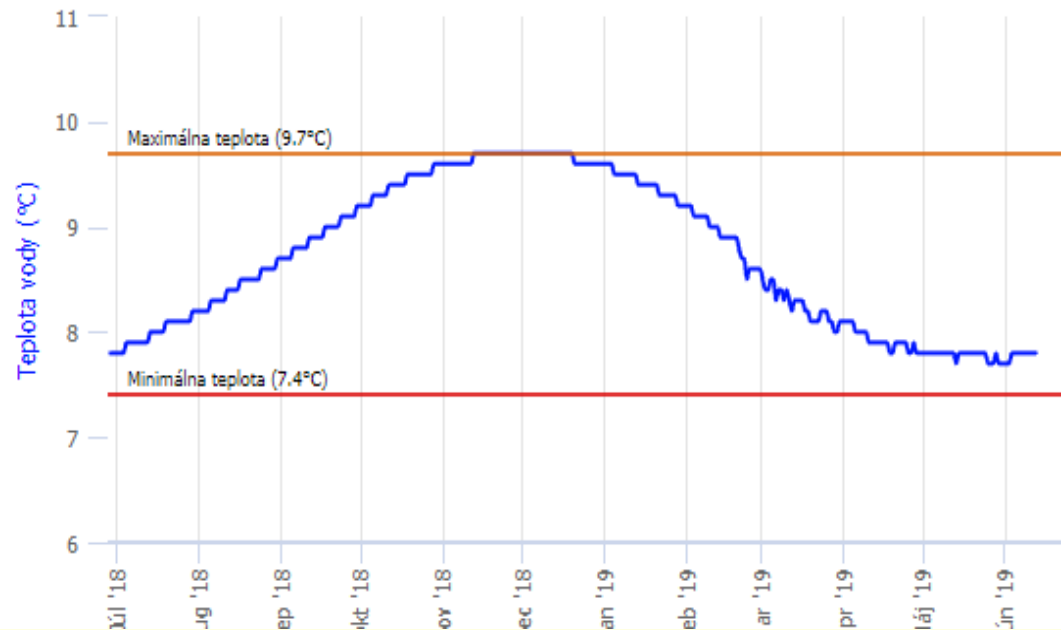
Dátum merania [06:00]	Úroveň podzemnej vody [m n.m.]	Rozdiel stavu [m]
12.06.2019	588.1	-0.02
11.06.2019	588.12	-0.01
10.06.2019	588.13	0
09.06.2019	588.13	-0.01
08.06.2019	588.14	-0.01
07.06.2019	588.15	-0.01
06.06.2019	588.16	0
05.06.2019	588.16	0
04.06.2019	588.16	+0.01
03.06.2019	588.15	+0.02
02.06.2019	588.13	+0.02
01.06.2019	588.11	+0.03
31.05.2019	588.08	+0.03
30.05.2019	588.05	+0.02
29.05.2019	588.03	+0.02
28.05.2019	588.01	+0.02
27.05.2019	587.99	+0.02
26.05.2019	587.97	+0.03
25.05.2019	587.94	+0.06
24.05.2019	587.88	+0.02
23.05.2019	587.86	-0.01
22.05.2019	587.87	0
21.05.2019	587.87	-0.01
20.05.2019	587.88	+0.01
19.05.2019	587.87	0
18.05.2019	587.87	0
17.05.2019	587.87	+0.01
16.05.2019	587.86	+0.01
15.05.2019	587.85	+0.01
14.05.2019	587.84	+0.01

(Rozdiel stavu od predchádzajúceho dňa o 06:00)

verejne prístupné informácie o režime podzemných vôd na web stránke SHMÚ **SUCHO**

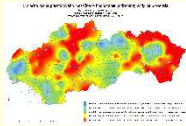
verejne prístupné informácie o režime podzemných vôd na web stránke SHMÚ **TEPLOTA**

Teplota vody [°C]

Dátum merania [06:00]	Teplota vody [°C]
12.06.2019	7.8
11.06.2019	7.8
10.06.2019	7.8
09.06.2019	7.8
08.06.2019	7.8
07.06.2019	7.8
06.06.2019	7.8
05.06.2019	7.8
04.06.2019	7.8
03.06.2019	7.8
02.06.2019	7.7
01.06.2019	7.7
31.05.2019	7.7
30.05.2019	7.7

november 2018

zrážkovo

Veľmi suchý

teplotne

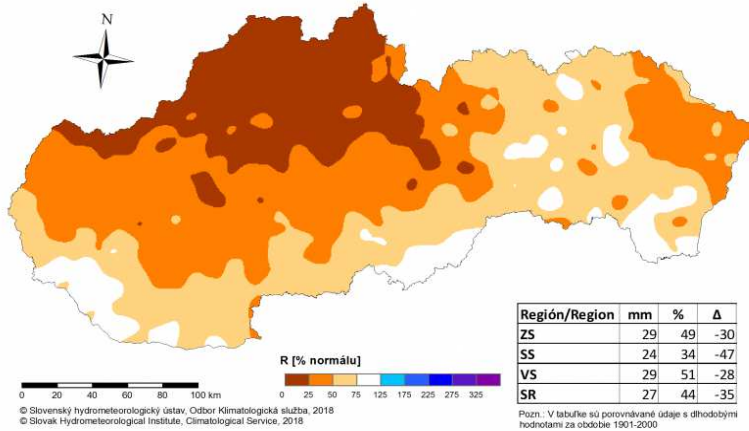
Nadnormálny

podzemné vody

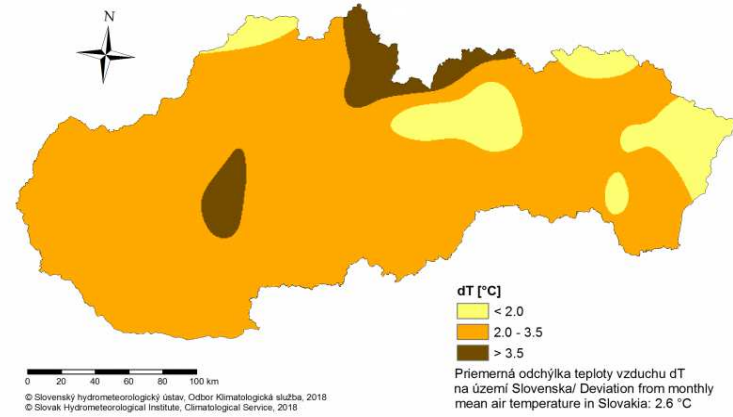

Podpriemerný

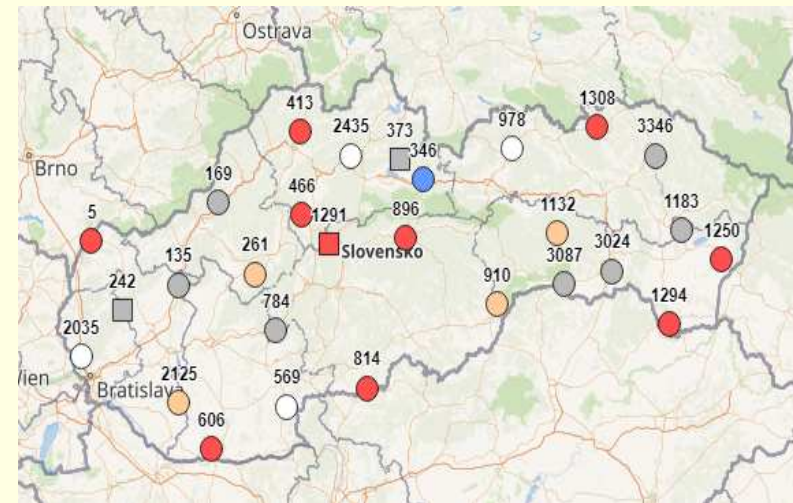
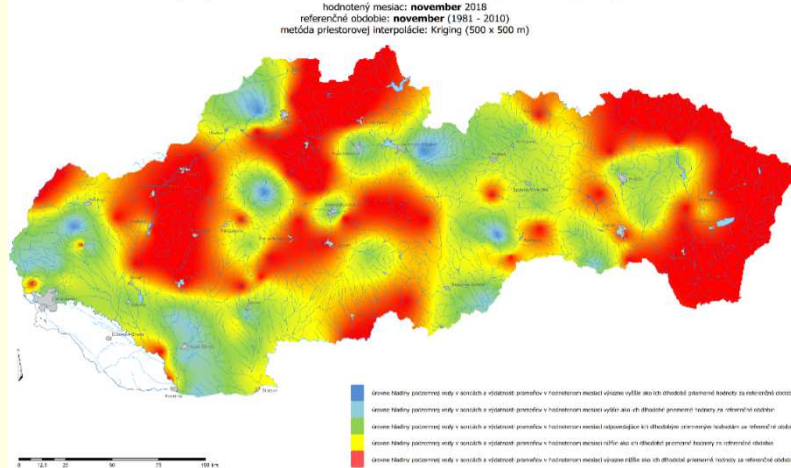
Úhrny atmosférických zrážok na Slovensku 11/2018 v % normálu 1961 - 1990
Precipitation totals in Slovakia for November 2018 in % of 1961-1990 normal

Odhýlky 11/2018 priemernej mesačnej teploty vzduchu od normálu 1961 - 1990 na Slovensku
Deviations from November 2018 monthly mean air temperature from normal 1961-1990 in Slovakia

Situačná mapa priestorového mesačného hodnotenia podzemnej vody na Slovensku

zrážkovo

Nadnormálny

teplotne

Nadnormálny

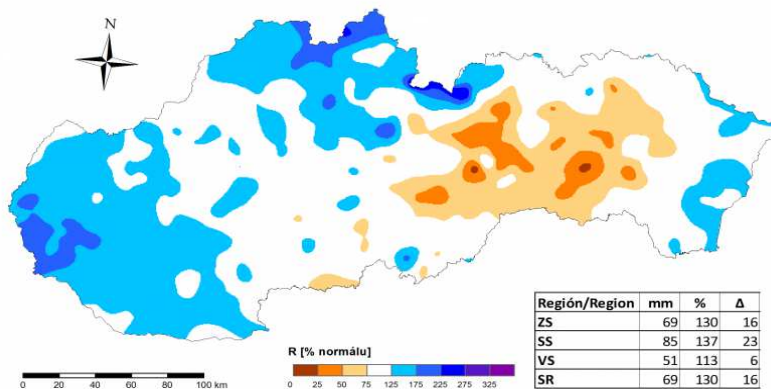
podzemné vody

Podpriemerný

december 2018

Úhrny atmosférických zrážok na Slovensku 12/2018 v % normálu 1961 - 1990
Precipitation totals in Slovakia for December 2018 in % of 1961-1990 normal

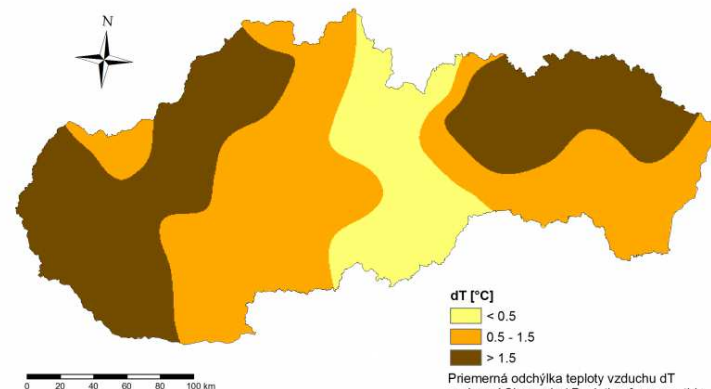

Región/Region	mm	%	Δ
ZS	69	130	16
SS	85	137	23
VS	51	113	6
SR	69	130	16

© Slovenský hydrometeorologický ústav, Odbor Klimatologická služba, 2019
© Slovak Hydrometeorological Institute, Climatological Service, 2019

Pozn.: V tabuľke sú porovnávané údaje s dlhodobými hodnotami za obdobie 1961-2000.

Odhýľky 12/2018 priemernej mesačnej teploty vzduchu od normálu 1961 - 1990 na Slovensku
Deviations from December 2018 monthly mean air temperature from normal 1961-1990 in Slovakia

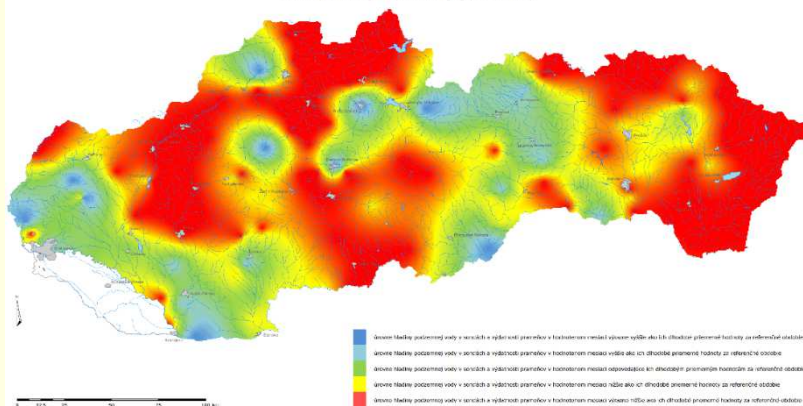
dT [°C]
< 0.5
0.5 - 1.5
> 1.5

© Slovenský hydrometeorologický ústav, Odbor Klimatologická služba, 2019
© Slovak Hydrometeorological Institute, Climatological Service, 2019

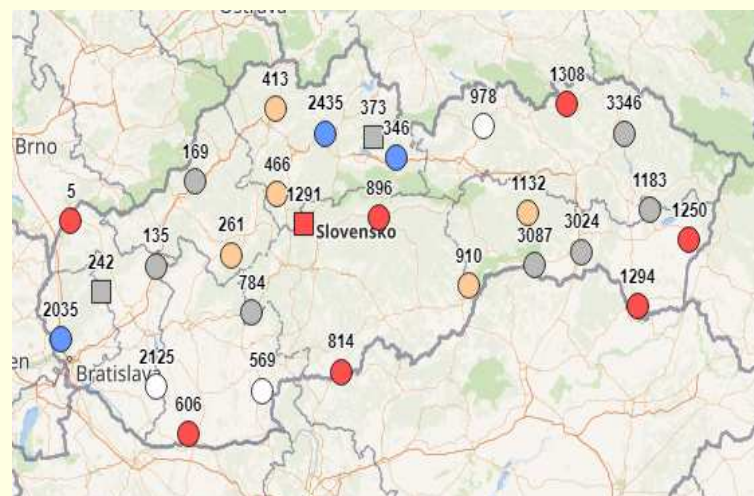
Priemerná odchyľka teploty vzduchu dT na území Slovenska/ Deviation from monthly mean air temperature in Slovakia: 1.3 °C

Situčná mapa priestorového mesačného hodnotenia podzemnej vody na Slovensku

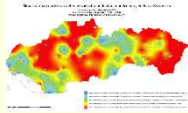
hodnotený mesiac: december 2018
referenčné obdobie: december (1961 - 2010)
metóda priestorovej interpolácie: Kriging (500 x 500 m)

Mapa ukazuje priestorové hodnotenie podzemnej vody v Slovensku v referenčnom období. Legenda:
 - Modrá: Nízke hodnoty podzemnej vody v porovnaní s referenčným obdobím a historickým trendom (podzemná voda je v podstatnej miere vyčerpaná).
 - Žltá: Stredné hodnoty podzemnej vody v porovnaní s referenčným obdobím a historickým trendom (podzemná voda je v podstatnej miere vyčerpaná).
 - Oranžová: Vysoké hodnoty podzemnej vody v porovnaní s referenčným obdobím a historickým trendom (podzemná voda je v podstatnej miere vyčerpaná).
 - Červená: Veľmi vysoké hodnoty podzemnej vody v porovnaní s referenčným obdobím a historickým trendom (podzemná voda je v podstatnej miere vyčerpaná).

január 2019

zrážkovo

Nadnormálny

teplotne

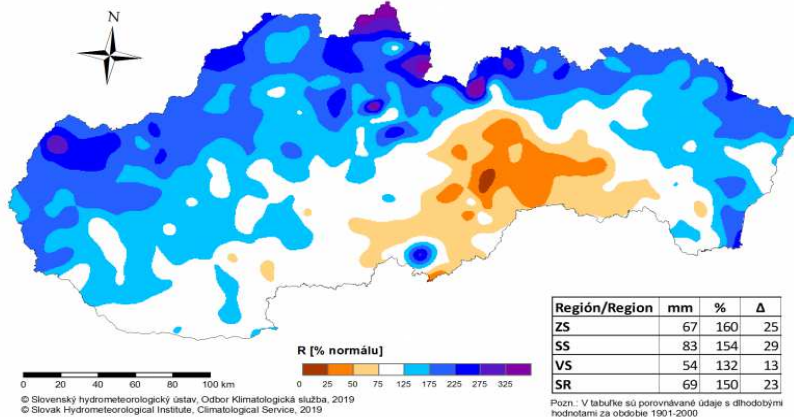
Normálny

podzemné vody

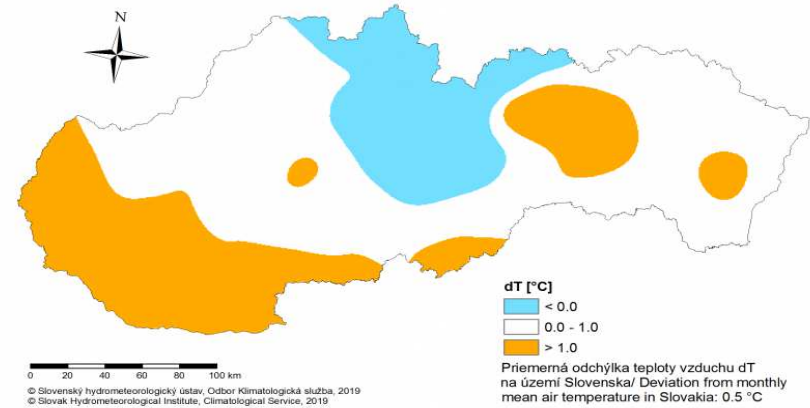

Podpriemerný

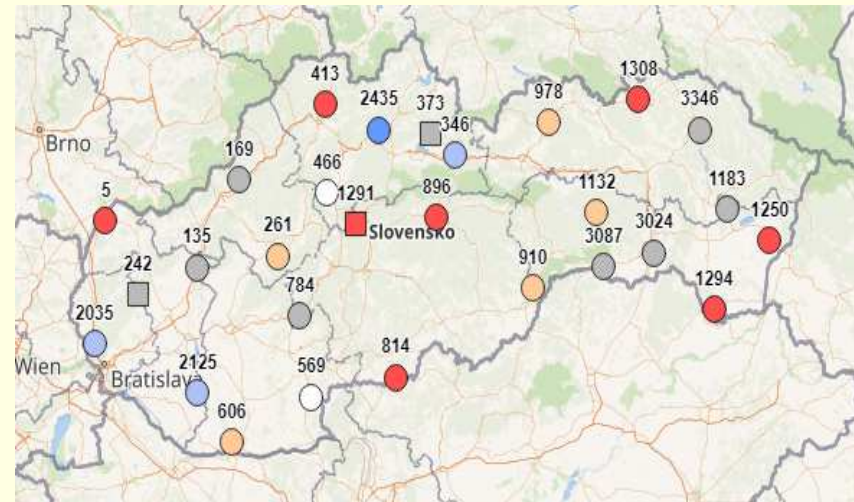
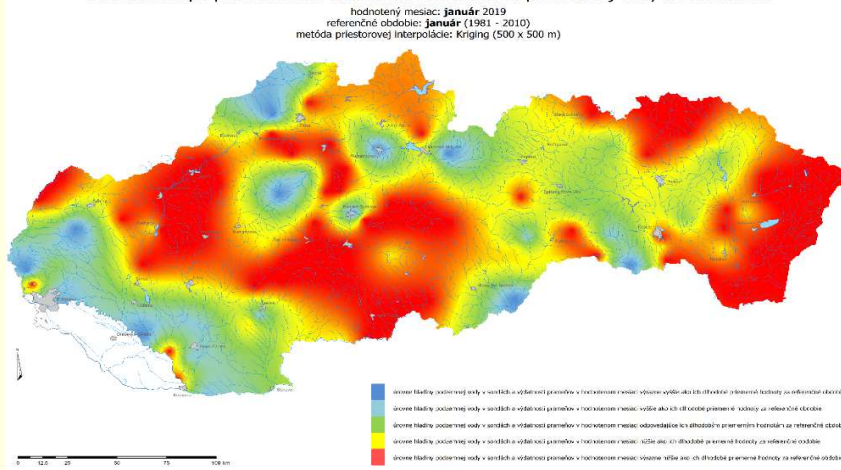
Úhrny atmosférických zrážok na Slovensku 01/2019 v % normálu 1961 - 1990
Precipitation totals in Slovakia for January 2019 in % of 1961-1990 normal

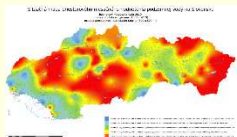

Odchýlky 01/2019 priemernej mesačnej teploty vzduchu od normálu 1961 - 1990 na Slovensku
Deviations from January 2019 monthly mean air temperature from normal 1961-1990 in Slovakia

Situčná mapa priestorového mesačného hodnotenia podzemnej vody na Slovensku

zrážkovo

Podnormálny

teplotne

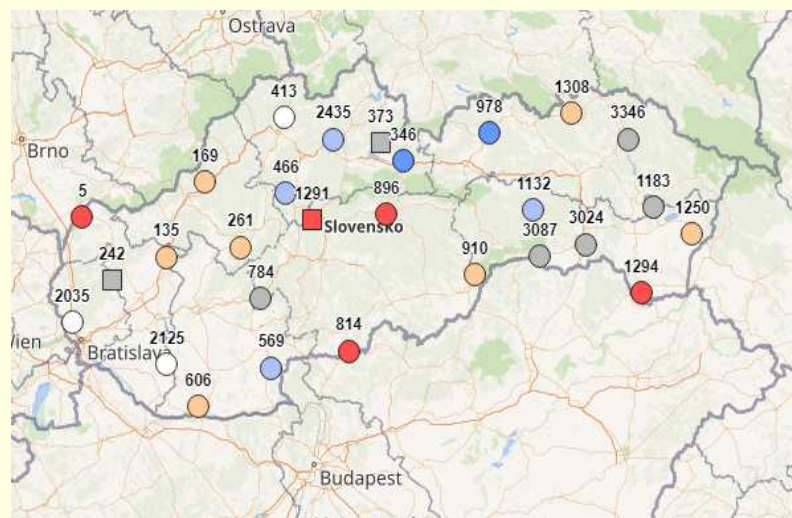
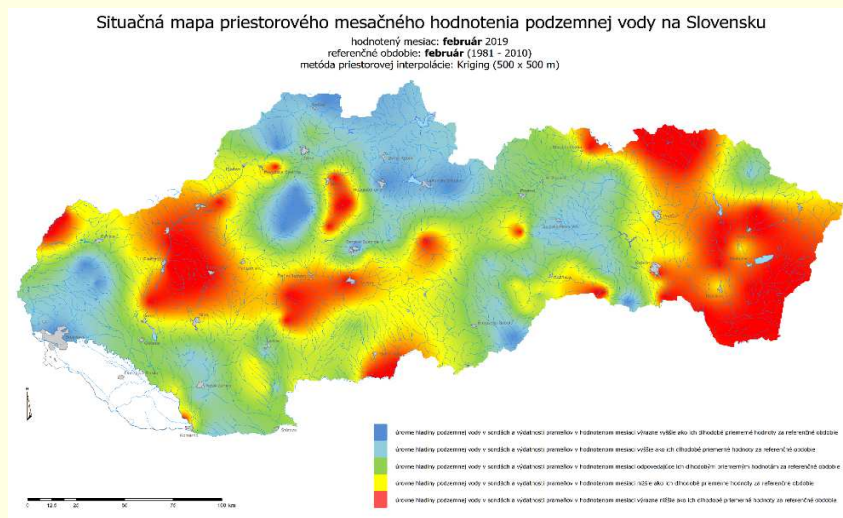
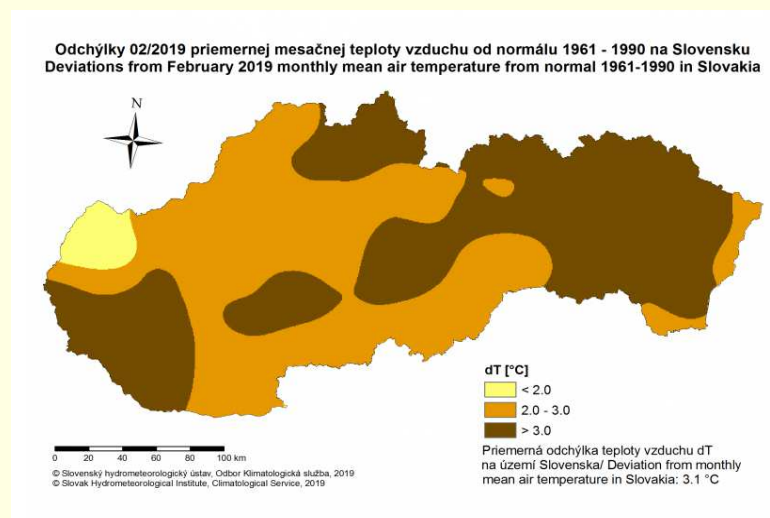
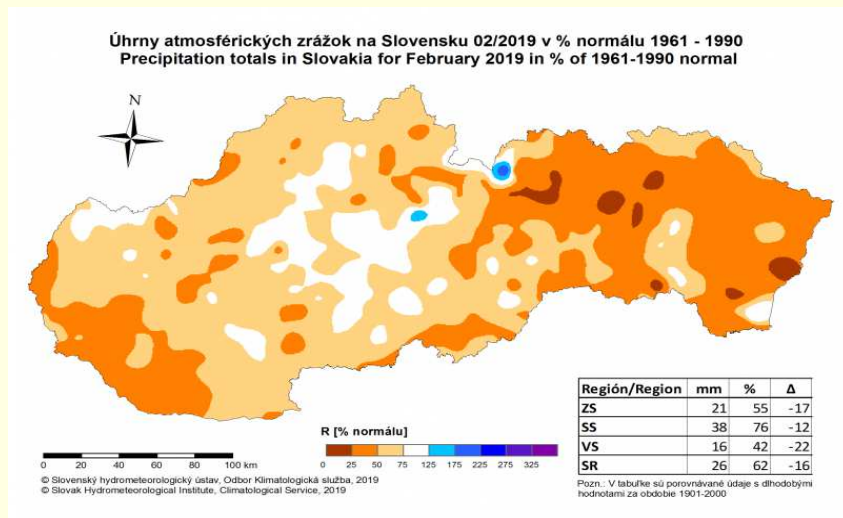
Nadnormálny

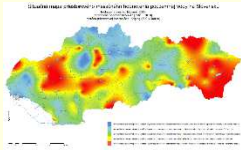
podzemné vody

Priemerný - mierne podpriemerný

február 2019

zrážkovo

Podnormálny

teplotne

Nadnormálny

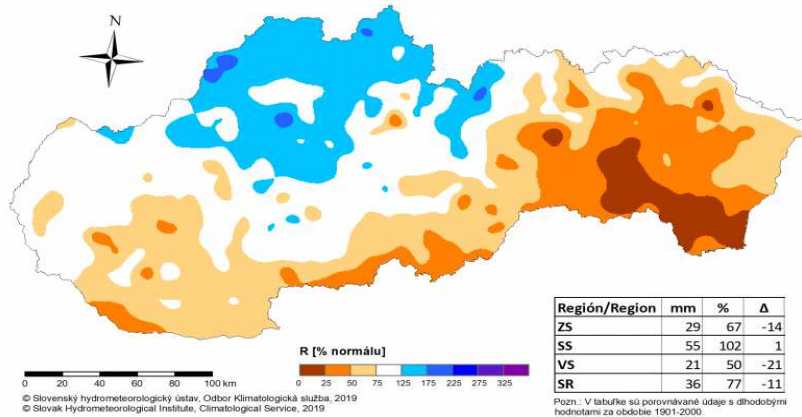
podzemné vody

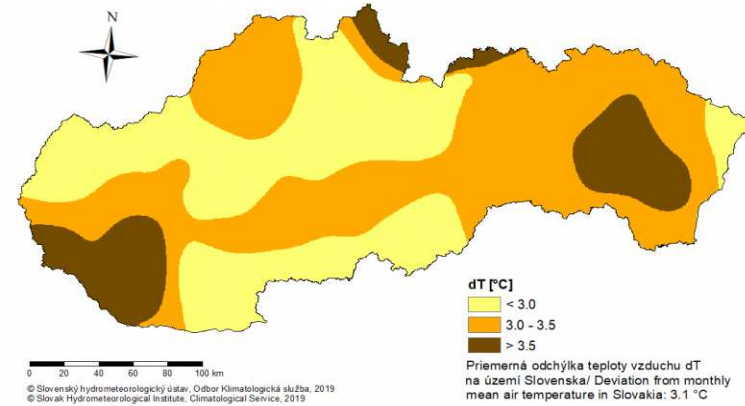
Podpriemerný

marec 2019

Úhrny atmosférických zrážok na Slovensku 03/2019 v % normálu 1961 - 1990
Precipitation totals in Slovakia for March 2019 in % of 1961-1990 normal

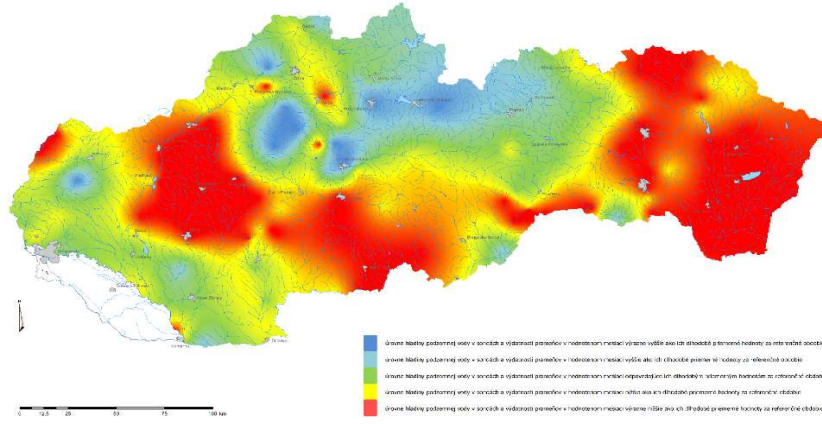

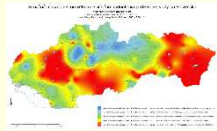
Odchýlky 03/2019 priemernej mesačnej teploty vzduchu od normálu 1961 - 1990 na Slovensku
Deviations from March 2019 monthly mean air temperature from normal 1961-1990 in Slovakia

Situačná mapa priestorového mesačného hodnotenia podzemnej vody na Slovensku

hodnotený mesiac: marec 2019
referenčné obdobie: marec (1981 - 2010)
metóda priestorovej interpolácie: Kriging (500 x 500 m)

apríl 2019

zrážkovo

Podnormálny

teplotne

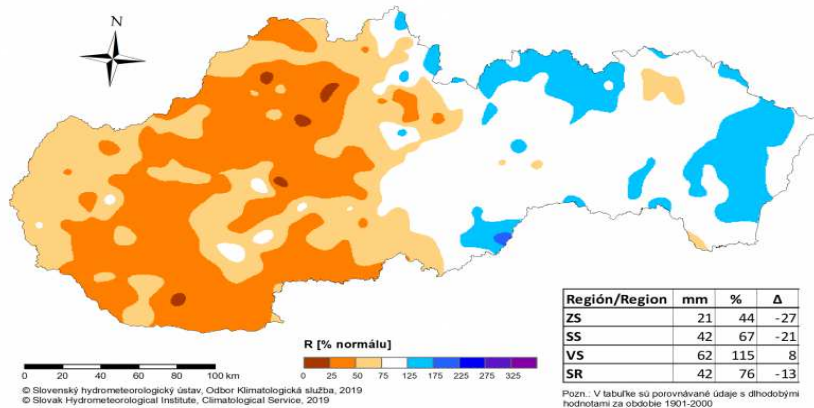
Nadnormálny

podzemné vody

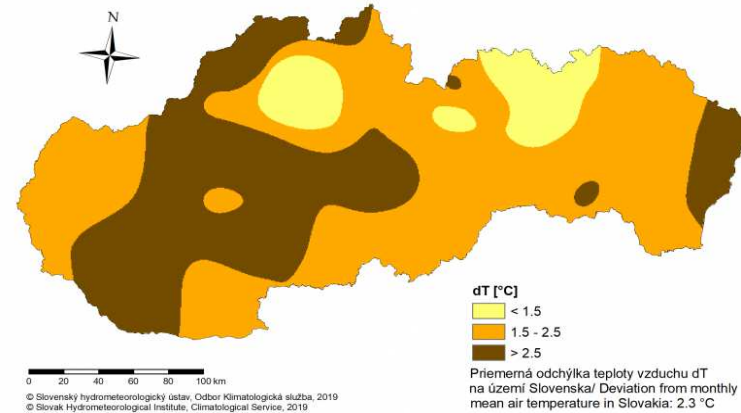

Podpriemerný

Úhrny atmosférických zrážok na Slovensku 04/2019 v % normálu 1961 - 1990
Precipitation totals in Slovakia for April 2019 in % of 1961-1990 normal

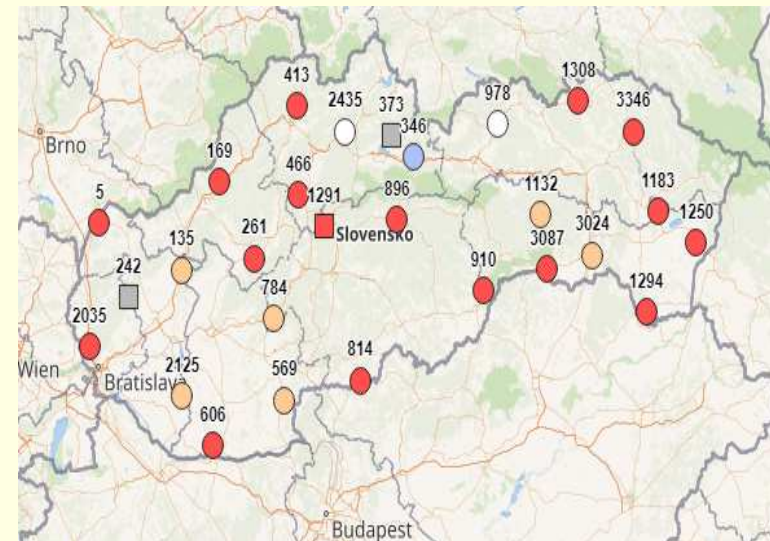
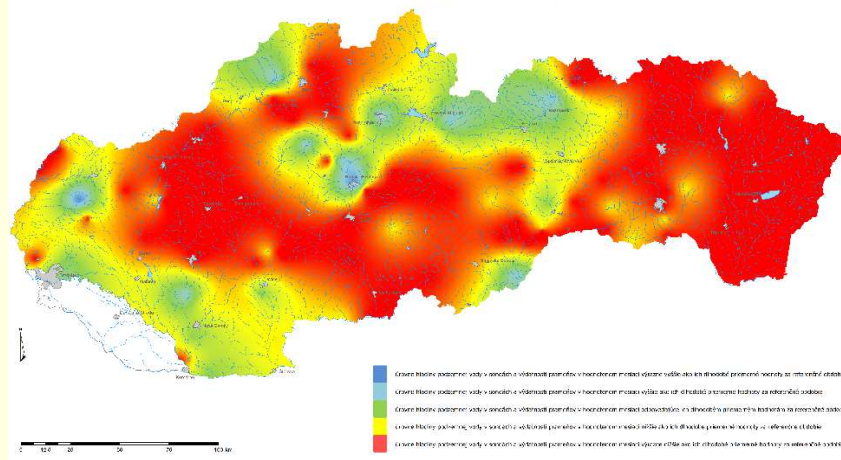

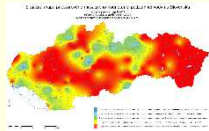
Odhýlky 04/2019 priemernej mesačnej teploty vzduchu od normálu 1961 - 1990 na Slovensku
Deviations from April 2019 monthly mean air temperature from normal 1961-1990 in Slovakia

Situčná mapa priestorového mesačného hodnotenia podzemnej vody na Slovensku

hodnotený mesiac: apríl 2019
referenčné obdobie: apríl (1961 - 2010)
metóda priestorovej interpolácie: Kriging (500 x 500 m)

zrážkovo

teplotne

podzemné vody

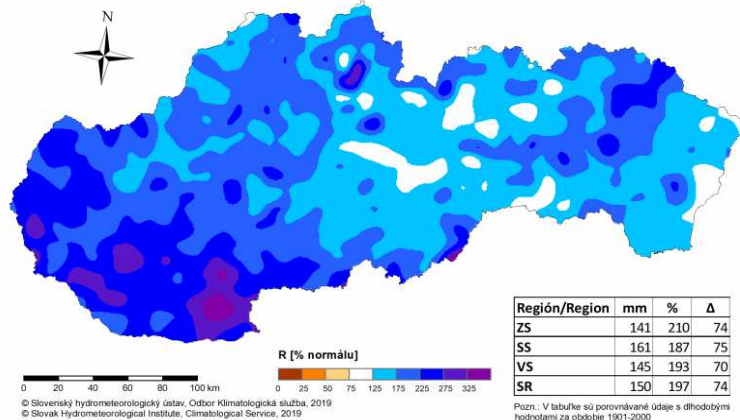
máj 2019

Vysoko nadnormálny

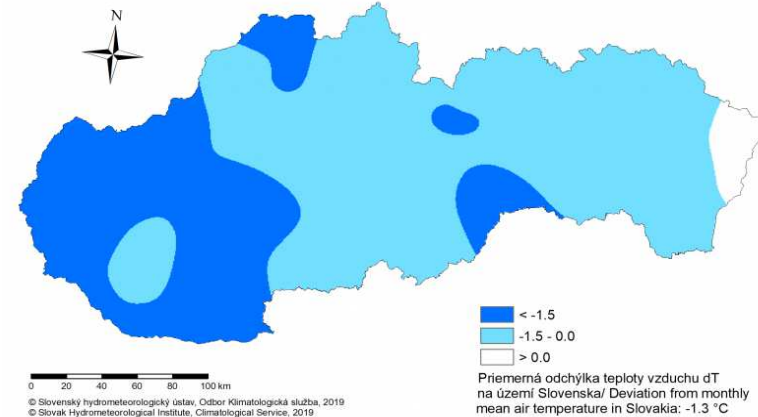
Podnormálny

Priemerný ???

Úhrny atmosférických zrážok na Slovensku 05/2019 v % normálu 1961 - 1990
Precipitation totals in Slovakia for May 2019 in % of 1961-1990 normal

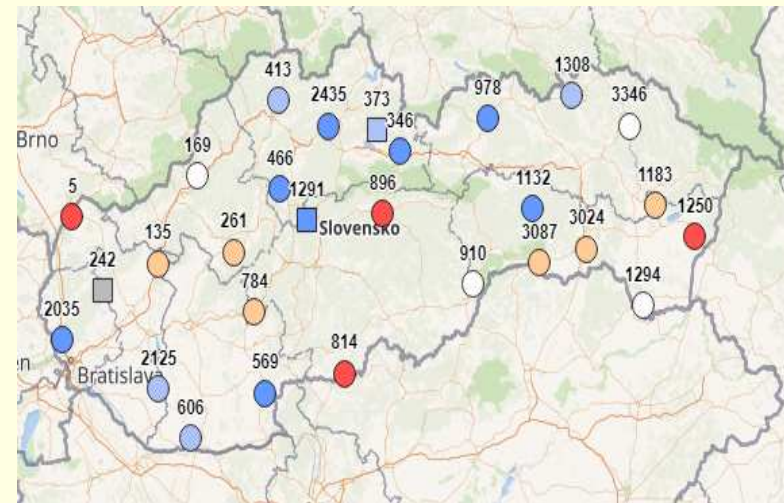
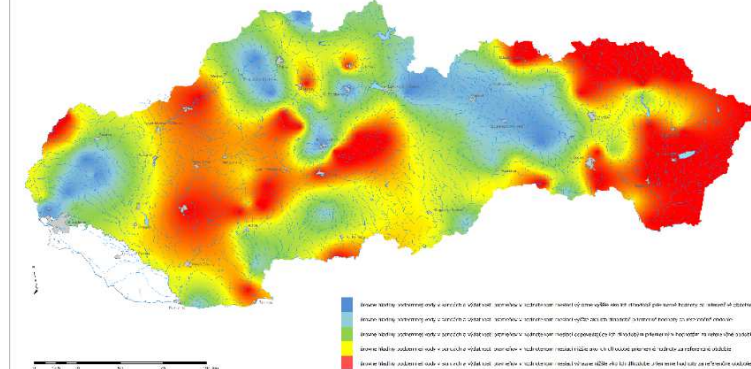

Odchýlky 05/2019 priemernej mesačnej teploty vzduchu od normálu 1961 - 1990 na Slovensku
Deviations from May 2019 monthly mean air temperature from normal 1961-1990 in Slovakia

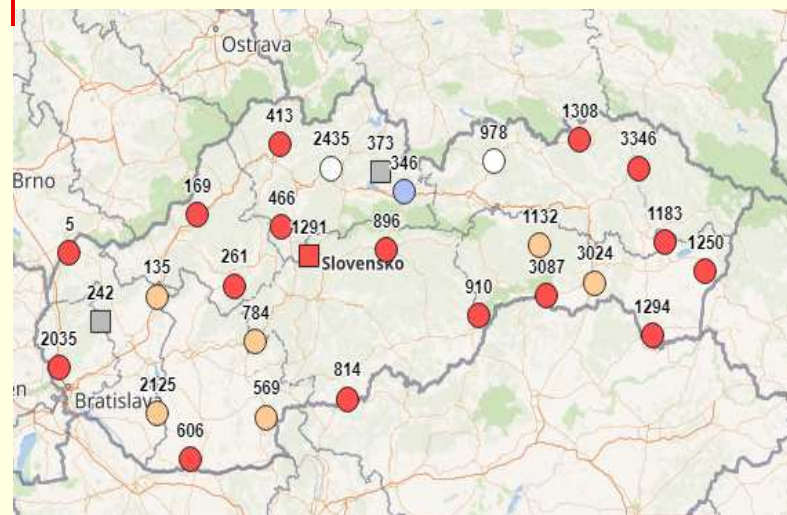
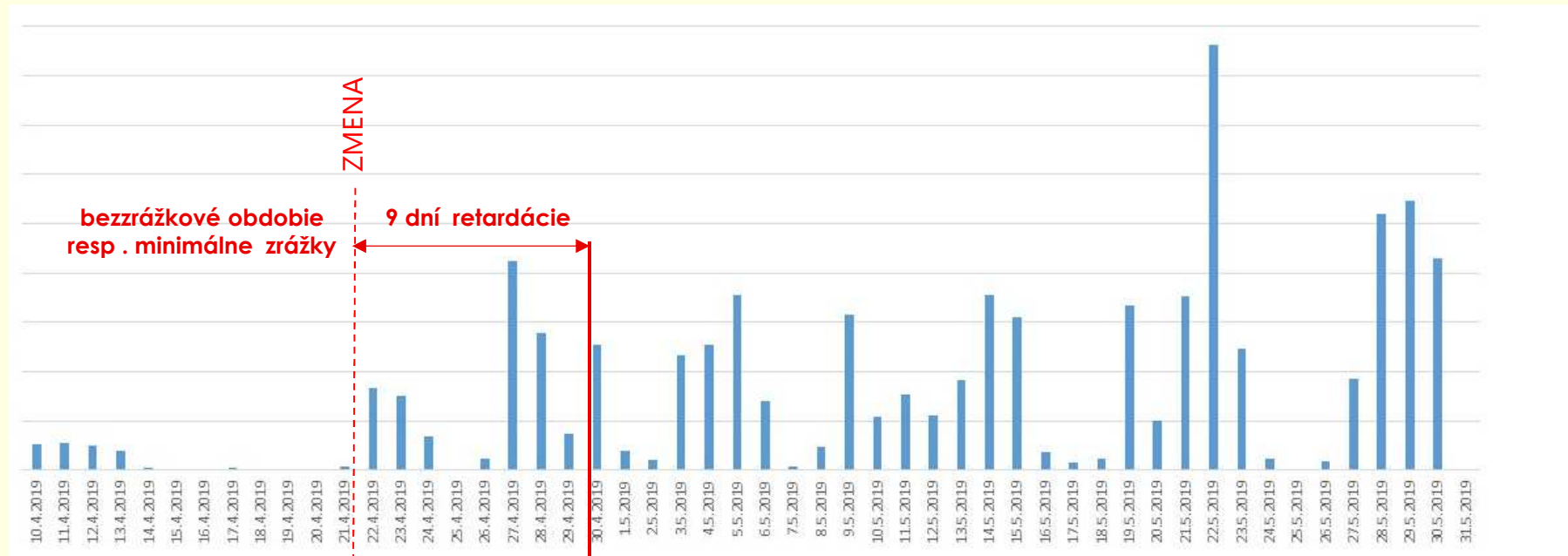
Situačná mapa priestorového mesačného hodnotenia podzemnej vody na Slovensku

hodnotený mesiac: máj 2019
referenčné obdobie: máj (1991 - 2016)
metóda priestorovej interpolácie: Kriging (500 x 500 m)

vyhodnotenie údajov - prvé výsledky obdobia apríl – máj 2019

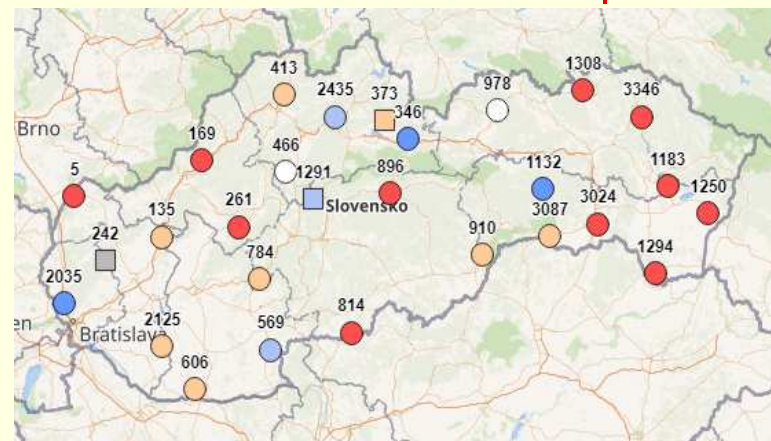
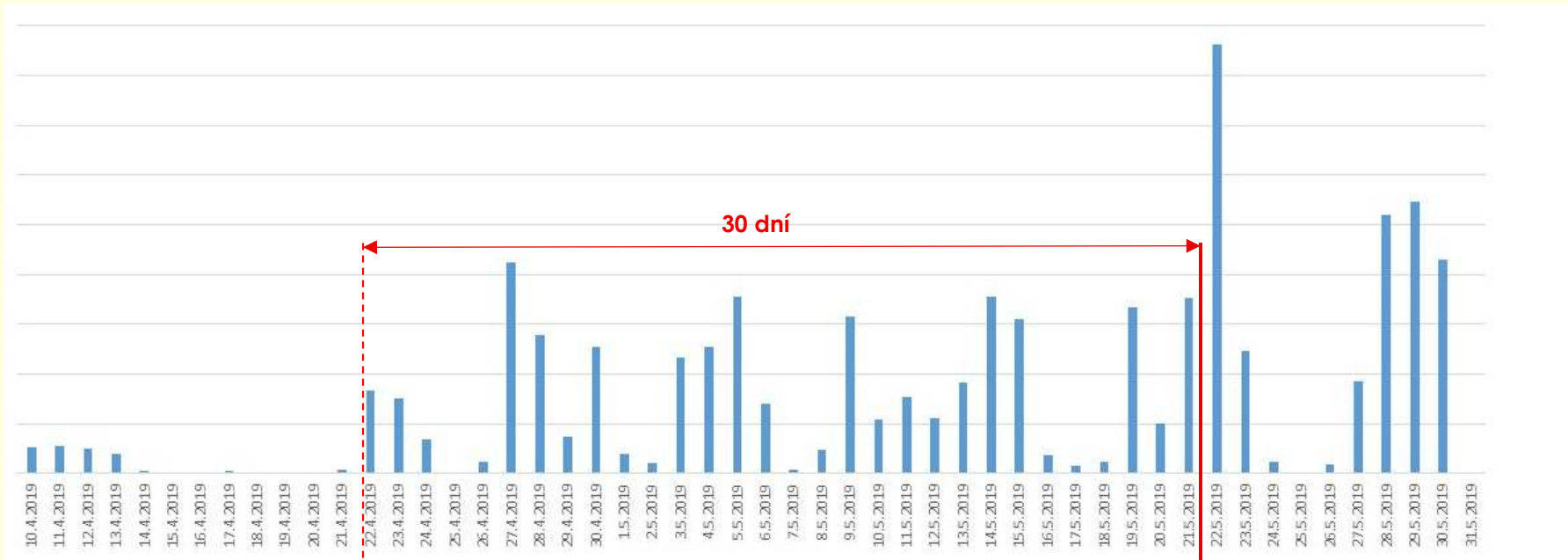
30.4.2019 - najvýraznejší negatívny prejav sucha v podzemných vodách

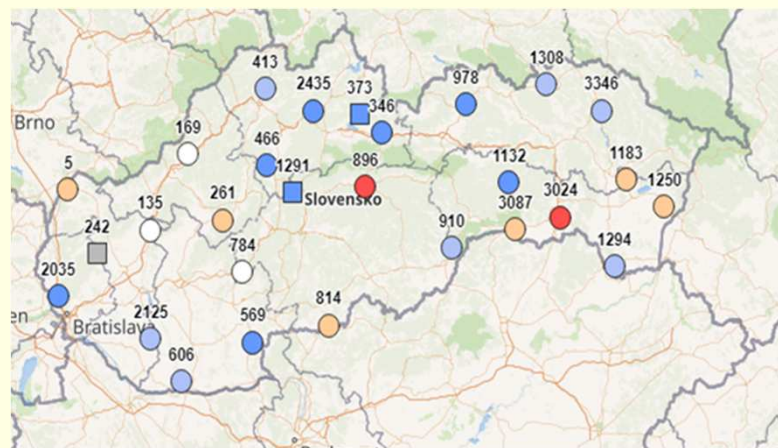
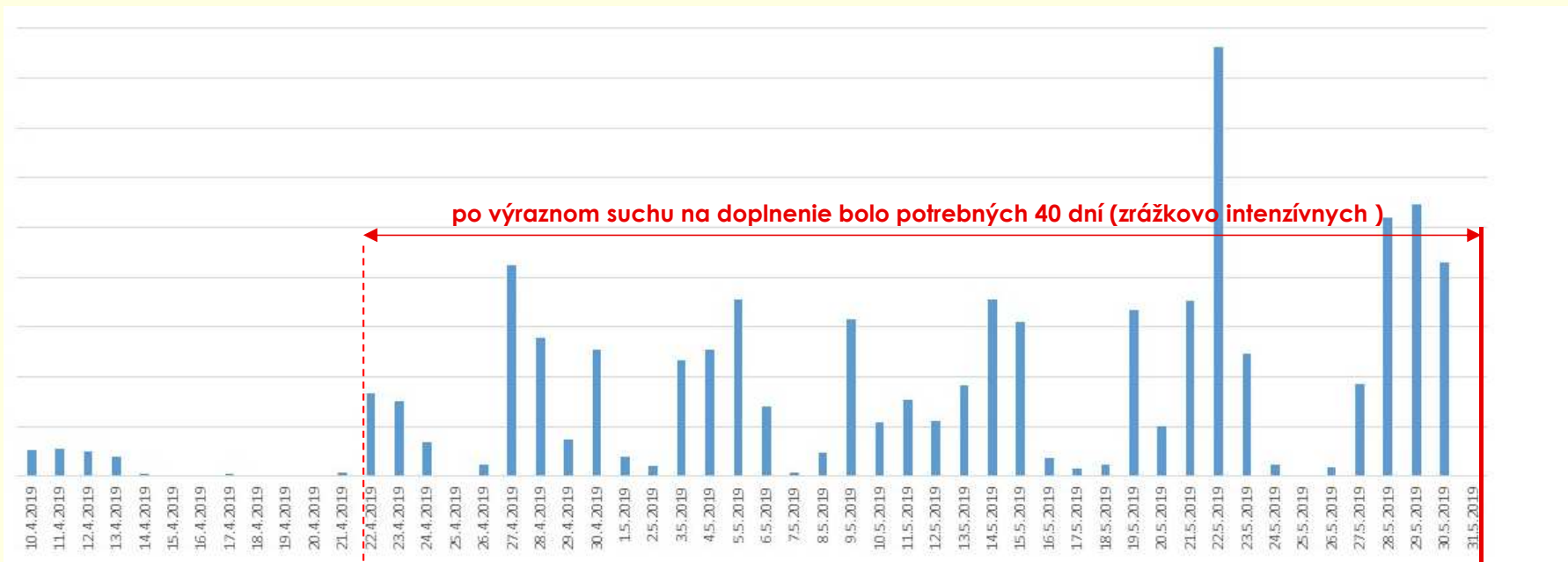

vyhodnotenie údajov - prvé výsledky obdobia apríl – máj 2019

21.5.2019 - prvé celoplošné významnejšie zlepšenie

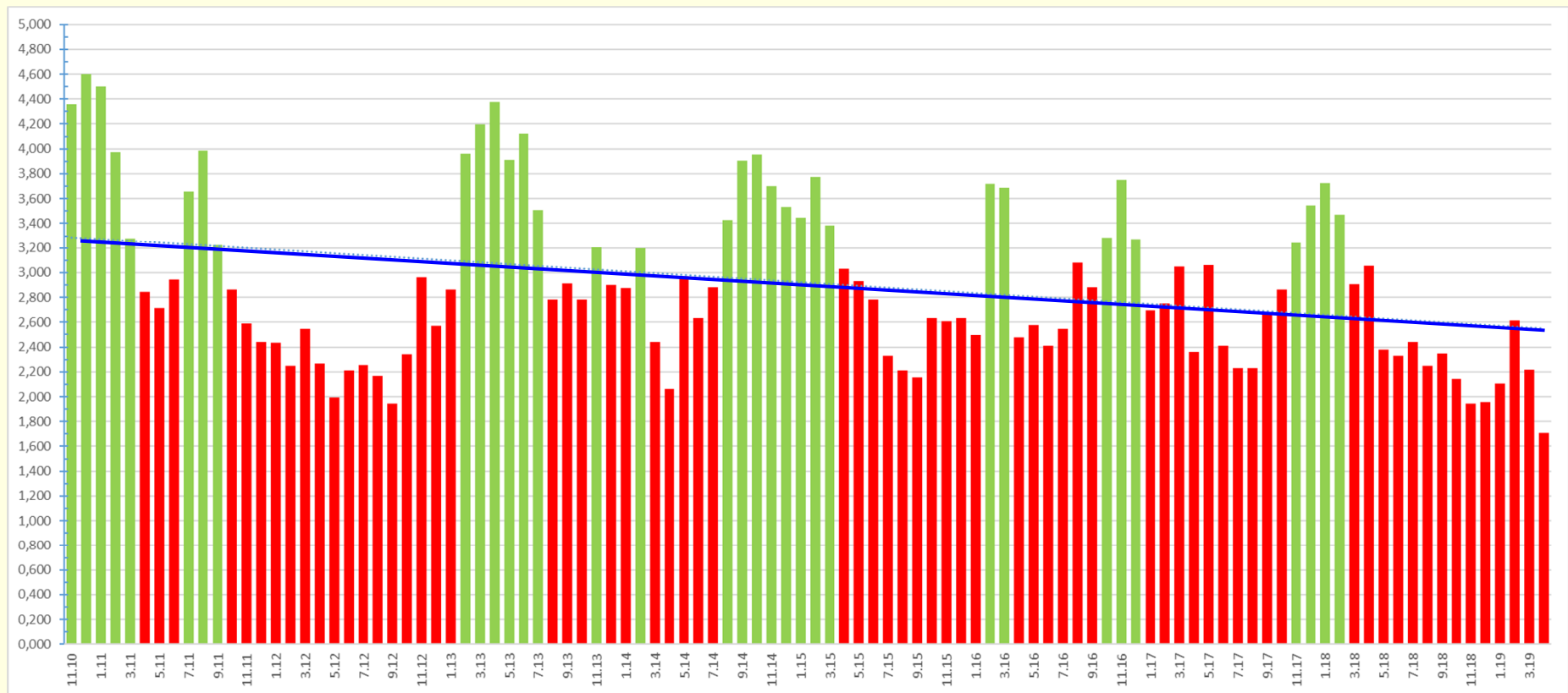

vyhodnotenie údajov - prvé výsledky obdobia apríl – máj 2019
1.6.2019 - doplnenie hydrogeologických štruktúr, nadpriemerné stavy
namerané na väčšine objektoch podzemných vôd

**zobrazenie mesačných vyhodnotení podzemných vôd Slovenska
s ohľadom na výskyt sucha v podzemných vodách od 11/2010 do 4/2019
vzťahnuté k priemerným hodnotám a plošne na územie Slovenska**

**výrazne poklesový trend
znižovanie počtu mesiacov s nadpriemernými hodnotami**

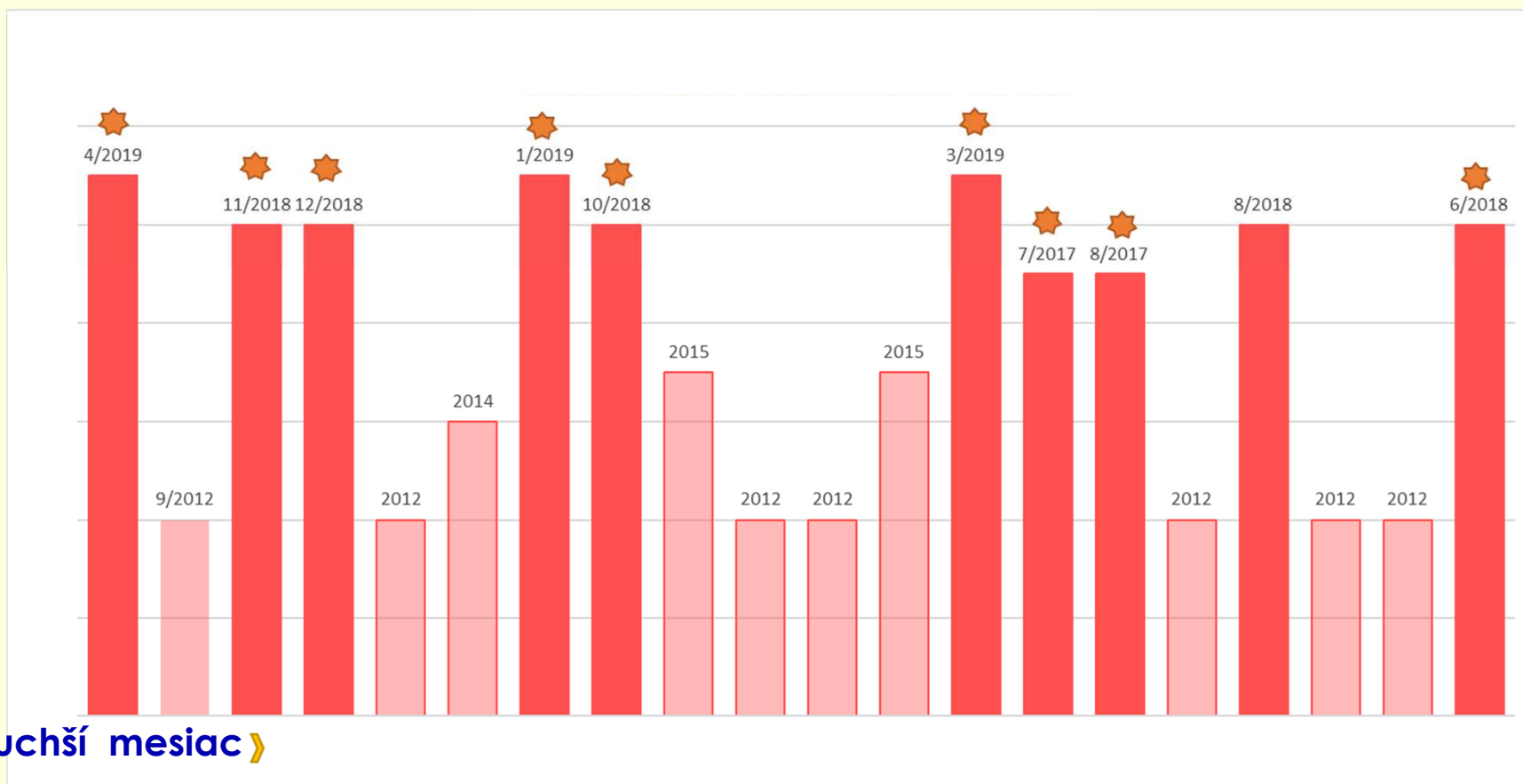

11.2010

4.2019

**zobrazenie mesačných vyhodnotení podzemných vôd Slovenska
s ohľadom na výskyt sucha v podzemných vodách od 11/2010 do 4/2019
výber 20 mesiacov obdobia s najvýraznejšie podpriemernými hodnotami
na objektoch podzemných vôd**

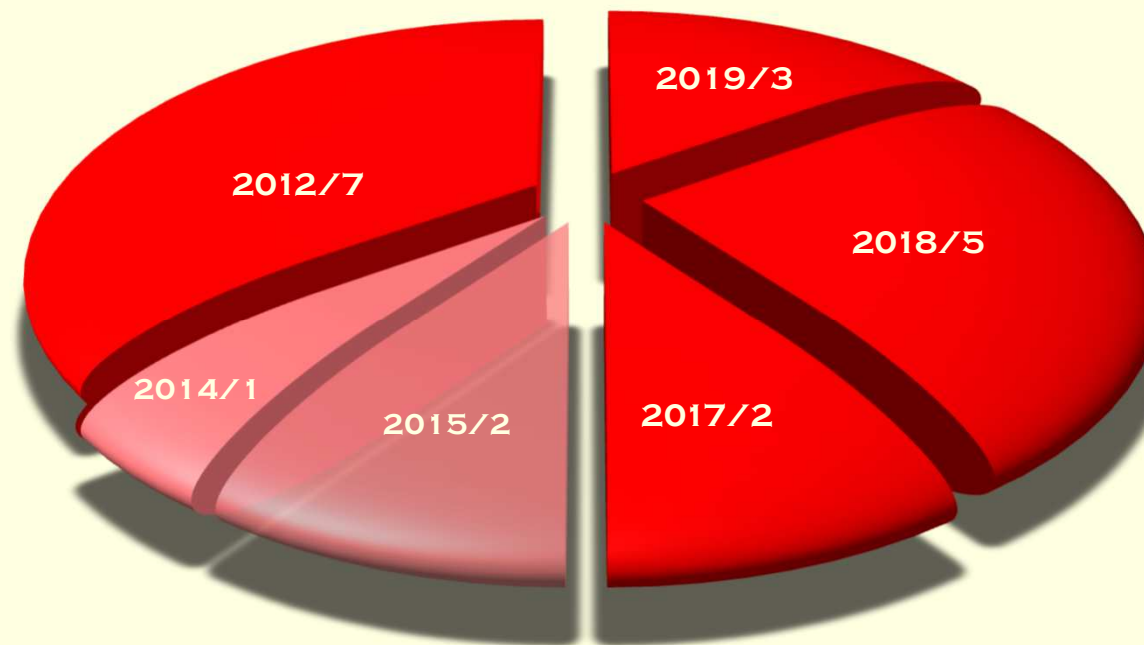
**kumulácia mesiacov posledných rokov 2019, 2018, 2017
10 mesiacov z 20 najsuchších vybraných zo 102 mesiacov zvoleného obdobia**

najsuchší mesiac >

**zobrazenie mesačných vyhodnotení podzemných vôd Slovenska
s ohľadom na výskyt sucha v podzemných vodách od 11/2010 do 4/2019
výber 20 mesiacov obdobia s najvýraznejšie podpriemernými hodnotami
na objektoch podzemných vôd**

**počty a podiel suchých mesiacov v posledných 3 rokoch
zo vzorky 20 najsuchších mesiacov zvoleného obdobia**

záver

- online operatívne údaje poskytujú nielen informáciu o aktuálnom stave hladín podzemnej vody a výdatnosti prameňov, ale umožňujú aj hodnotenia z pohľadu možného nástupu výskytu sucha v podzemnej vode v regionálnej mierke,
- cieľom SHMÚ v horizonte najbližších 2 rokov je efektívne využiť finančné prostriedky OPŽP na nákup 590 automatických prístrojov a zvýšiť tak kvalitu, rozsah, presnosť a dostupnosť nameraných údajov podzemných vôd,
- nákup 140 online automatických staníc a 350 automatických staníc s možnosťou online prenosu dát po prekročení vopred nastavených medzných hodnôt zabezpečí významný kvalitatívny posun štátnej siete na úroveň krajín EU s prepracovaným systémom štátneho monitorovania podzemných vôd
- nákup sa bude realizovať v období 2019-2021
automatizácia merania tým dosiahne **85%**
online meranie môže pri plnom využití dostupnej techniky dosiahnuť až **35%**,
- meranie online môže byť využité pre :
  - hodnotenie stavu útvarov podzemných vôd
  - hodnotenie sucha v podzemných vodách
  - hydroprognózu, modelovanie a určenie naplnenosti štruktúr
  - vodohospodársky manažment
  - pre komerčné účely
  - a pre.....

ĎAKUJEM ZA POZORNOST

prameň Zugo č. 1884